

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 12-7/2014 г.

Относно: Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

На основание чл. 26, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО, обн. ДВ, бр. 57/2.07.2004 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 94/2012 г.), във връзка с чл. 31, ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)* и чл. 36, ал. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн. ДВ, бр.73/2007 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 94/2012 г.)

СЪГЛАСУВАМ

Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. (НПУО)

Възложител: Дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“, Министерство на околната среда и водите

Характеристика на плана:

НПУО 2014 - 2020 г. се изготвя в изпълнение на чл. 49, ал.1 от Закона за управление на отпадъците.

Генерална стратегическа цел на страната в сферата на управление на отпадъците е: Общество и бизнес, които не депонират отпадъци. Стратегическите цели, гарантиращи постигането на генералната стратегическа цел са:

- Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
- Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда;
- Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;
- Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

За всяка от тези четири стратегически цели са разработени оперативни цели и девет програми, които включват мерки, водещи до постигането на зададените цели.
поради следните **мотиви:**

1. Планът е съобразен с наличните съотносими стратегически документи на национално и европейско ниво, имащи отношение към него, включително и с такива, поставящи цели по опазване на околната среда.
2. Планът е с пряка екологична насоченост, като постигането на целите по отношение на отпадъците ще има положително отражение и по отношение на останалите аспекти на околната среда и човешкото здраве.
3. Съгласно направените в доклада за екологична оценка анализи, изводи и заключения за очакваните въздействия върху околната среда и човешкото здраве:
 - Предвидените в НПУО 2014-2020 дейности ще доведат до редуциране емисиите на парникови газове и намаляване на атмосферното замърсяване. Това от своя страна е предпоставка за редуциране на топлинното замърсяване на градската атмосфера и подобряване на микроклимата в населените места, което ще окаже положително въздействие върху климатичните фактори и изменението на климата;
 - Въздействието върху водите като цяло е с комплексен положителен характер, тъй като реализирането на програмите ще доведе до подобряване общото състояние на повърхностните, подземните и крайбрежните води в България;
 - Етапът на изграждане на предвидените инвестиционни предложения ще доведе до незначителни въздействия върху геоложката основа. Останалите дейности, на нивото на подробност, на което са формулирани в плана, не са свързани с въздействие върху геоложката основа;
 - Въздействието върху почвите и земеползването ще е незначително. Етапът на изграждане на инвестиционните предложения, включени в плана, ще доведе до пряко въздействие върху почвите, за ограничаването на което следва да се изпълняват мерките и условията от постановените решения и актове по оценка на въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони;
 - Въздействието върху биологичното разнообразие ще бъде с положителен характер, вторично, постоянно. Не се очаква негативно въздействие върху защитените зони, съгласно ЗБР и защитените територии съгласно *Закона за защитените територии* (ЗЗТ);
 - Не се очакват значими отрицателни въздействия върху ландшафта. Изпълнението на дейностите по приоритети ще подобрят естетическите качества на ландшафта, визуално и обемно-пространствено;
 - Прилагането на плана ще има положително въздействие върху материалните активи, тъй като инвестиционните приоритети са свързани със създаването на нова инфраструктура за управление на отпадъците;
 - Не се очаква негативно въздействие върху културно-историческото и архитектурно наследство при прилагането на НПУО 2014-2020 г. При спазване на изискванията на българското и европейско законодателство се очаква положително, дълготрайно, косвено въздействие;
 - Прилагането на НПУО 2014-2020 г. ще допринесе за подобряване на средата на живот на населението, което от своя страна ще допринесе до подобряване на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и качеството на живот;
 - Прилагането на НПУО 2014-2020 г. ще допринесе за намаляване на шумовите нива. При използване на съвременни технологии, отговарящи на най – добрите налични техники и добрите световни практики, няма да се нарушават граничните стойности за дневен и нощен шум;
 - По отношение на отпадъците се очаква положително, дългосрочно и постоянно въздействие, тъй като планът дава възможност за реализация на индустриална

симбиоза между предприятията, за внедряване на нови иновативни технологии с минимални количества отпадъци или безотпадъчни, както и за внедряване на екологосъобразни технологии за третиране на отпадъците, които ще доведат до „Край на отпадъка“;

- Като цяло при прилагането на НПУО 2014-2020 г. се очаква положително дългосрочно въздействие върху околната среда и човешкото здраве.
4. В доклада за екологична оценка са препоръчани адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятни последици от реализирането на НПУО 2014-2020 г.
 5. Разработени са два варианта на НПУО 2014-2020 г., като е разгледана и „нулева“ алтернатива. Мотивиран от екологична гледна точка е избраният Втори вариант на НПУО 2014-2020 г., при който има по-комплексно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве.
 6. НПУО 2014 – 2020 г. е **допустим** при съобразяване на произтичащите от него планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:
 - режимите на защитените територии, определени със *Закона за защитените територии*, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление,
 - режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12, ал. 6 от ЗБР.
 7. На основание чл. 36, ал. 3 от *Наредба за ОС* е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която НПУО 2014 – 2020 г. **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Natura 2000, поради следните **мотиви**:
 - Реализирането на генералната стратегическа цел и на четирите стратегически цели за управление на отпадъците, както и мерките, които трябва да се предприемат за подобряване подготовката за повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, ще акумулира общ положителен ефект върху състоянието на компонентите на околната среда в страната, вкл. и върху защитените зони от мрежата Natura 2000;
 - Изпълнението на мерки от НПУО 2014-2020 г. ще осигури достигане на националните цели за управление на отпадъците, произтичащи от европейското законодателство и *Закона за управление на отпадъците*, насочени предимно към подобряване на качеството на околната среда, и няма да доведат до значителни отрицателни въздействия върху територии от мрежата Natura 2000.
 8. Не се очаква трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве при реализиране на плана.
 9. В хода на процедурата по екологична оценка са проведени консултации, резултатите от които са съобразени мотивирано и по подходящ начин, в т.ч. в проекта на плана. Не са получени мотивирани възражения по законосъобразност по време на консултациите.
 10. Съгласно писмо с изх. № 04-09-146/08.10.2014 г. на Министерство на здравеопазването реализацията на дейностите по НПУО 2014-2020 г. се очаква да доведе до намаляване на негативното въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве.

и при следните **мерки и условия**:

I. Мерки и условия за отразяване в окончателния вариант на НПУО 2014-2020 г.:

1. Да се предвидят дейности за внедряване на разумни, работещи схеми за събиране на отпадъците от източника на генериране, които да не се изчерпват само със събирането в контейнери и автоизвозване на отпадъците, а да се търсят възможности при новото строителство или при поддръжката на населените места да се използва пневмотранспорт и/или хидротранспорт за отделните видове отпадъци.

2. Да се предвиди информацията за съоръженията за третиране на отпадъците (по кодове) да бъде предоставяна в електронен вид на интернет страниците на МОСВ, ИАОС, съответните РИОСВ, и да бъде максимално пълна по отношение на съществуващите възможности за оползотворяване на отпадъците, като се обновява често (например един път месечно).

II. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия, които е необходимо да бъдат съобразявани при прилагането на НПУО 2014-2020 г.:

1. Инвестиционни предложения, планове, програми или проекти, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на *Закона за опазване на околната среда*) и оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на *Закона за биологичното разнообразие*) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след решение/становище за одобряване/съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията и мерките в съответния административен акт.
2. Да се спазват съотносимите за всеки проект мерки, включени в Програмите от мерки за постигане на целите на опазване на околната среда в глава 7 на *Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ)*, като се съобразяват границите на зоните за защита на водите по реда на чл. 119а от ЗВ. Да се отчитат екологичните рискове, свързани с евентуални бъдещи наводнения в съответствие с разработените от Басейновите дирекции *Предварителни оценки на риска от наводнения* и съобразно *Плановите за управление на риска от наводнения* за съответните райони на басейново управление, които предстои да бъдат изготвени и публикувани до 22.12.2015 г.
3. Всички проекти, предвиждащи или свързани с водоземане и / или ползване на воден обект по смисъла на *Закона за водите (ЗВ)*, следва да бъдат съгласувани спрямо режимите, определени в утвърдените планове за управление на речните басейни и планове за управление на риска от наводнения. За всички дейности, засягащи води и водни обекти е необходимо издаване на Разрешително за водоземане и/или ползване на воден обект, по реда на ЗВ.
4. За реализиране на проектите да се включват, при необходимост, и мерки за адаптация към климатичните изменения.
5. При планиране и изпълнение на проектите, местоположението да е съобразено с конкретната дейност, очакваните емисии на вредности в околната среда и наличието на обекти, подлежащи на здравна защита.
6. Да се дава приоритет на проекти, чието реализиране ще доведе до подобряване състоянието на околната среда и опазване на човешкото здраве.
7. При проекти, при които се очакват евентуални неблагоприятни последствия върху околната среда и риск за човешкото здраве да се предвидят ефективни мероприятия и да се предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване
8. Да се осигурява регулярно популяризиране в електронните медии на извършеното по НПУО 2014-2020 г., афиширане на „добрите практики“ за третиране особено на битовите отпадъци, с цел оползотворяването им, както и полезна информация за потребителите за съответните опаковки и изделия, които са максимално лесни за оползотворяване.
9. Да се осигурява популяризиране на действащите системи, съоръжения и инсталации за селективно разрушаване, подготовка, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и за производство на рециклирани строителни материали, предимствата на инсталациите и количествата отпадъци, които са достигнали „край на отпадъка“ и са превърнати в продукти.

10. Да се осигури организиране на конкурси (със стимулиращи морални и финансови награди), съвместно с национални сдружения на общините, национални сдружения на екологите от общините и други неправителствени организации, между общините, по отношение на достигане и по-добро изпълнение на целите за рециклиране на отпадъците и минимални количества депонирани отпадъци.

III. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на НПУО 2014-2020 г.:

1. **На всеки три години** от прилагането на плана Дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ към Министерство на околната среда и водите да изготвя **доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда** при прилагането на НПУО 2014-2020 г., включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването на плана. Изготвените доклади да се представят в дирекция „Превантивна дейност“ към Министерство на околната среда и водите за одобряване.
2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на НПУО 2014-2020 г. да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Мерки и индикатори за наблюдение и контрол/мерна единица	Източник на информация
Брой изградени сепариращи инсталации, вкл.: <ul style="list-style-type: none"> • Количество преработен отпадък, тона; • Количество получени отпадъци за оползотворяване – по видове, тона. 	ИАОС РИОСВ
Брой изградени системи, съоръжения и инсталации за селективно разрушаване, подготовка, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и за производство на рециклирани строителни материали, вкл.: <ul style="list-style-type: none"> • Количество третиран отпадък, тона; • Количество получени продукти, тона. 	ИАОС РИОСВ
Брой изградени инсталации за третиране на всеки от специфичните потоци отпадъци, вкл.: <ul style="list-style-type: none"> • Количество третиран отпадък, тона; • Количество получени продукти, тона. 	ИАОС РИОСВ
Състояние на повърхностните и подземни води по резултати от собствения мониторинг на площадките на изградените инсталации, системи и съоръжения	ИАОС РИОСВ, Басейнови дирекции

3. При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

ДАТА: 17.11.2014г.

МИНИСТЪР:

ИВЕЛИНА ВАСИЛЕВА